

Nr 232

Av herr **Olsson, Johan, m. fl.**, om ökat utnyttjande av vägbyggen såsom beredskapsarbete.

(Lika lydande med motion nr 283 i Andra kammaren)

Den dämpning av konjunkturen som f. n. karaktäriserar vårt näringsliv gör sig särskilt märkbar i skogslänen i de norra och västra delarna av landet. De begränsade avsättningsmöjligheterna inom skogsnäringen åstadkommer en krympande arbetsmarknad, samtidigt som även inom jordbruket sysselsättningen minskar genom strukturomvandling och minskade stöd från statsmakternas sida.

Av allt att döma synes svårigheterna ej vara av snabbt övergående natur, utan de kan beräknas råda under rätt lång tid och kan få långtgående följdverkningar. Svårigheter att öka lokaliseringpolitiken gör sig också gällande, då det f. n. inte finns samma behov som tidigare av expansion inom de näringar som kan komma i fråga för utvidgning och lokalisering till nämnda områden.

Att i denna situation uteslutande satsa på ökad rörlighet och utflyttning av arbetskraften anser vi vara olämpligt med hänsyn till de verkningar en sådan politik får för berörda bygder. I första hand måste man pröva alla förekommande former av förebyggande och sysselsättningsskapande åtgärder. I den mån inte detta leder till önskat resultat måste beredskapsarbeten tillgripas. Dessa kan dock numera väljas så, att de blir produktiva och åstadkommer varaktiga tillgångsökningar där de utföres.

Ökade beredskapsarbeten på vägarna

Vägbyggande har sedan länge ansetts vara lämpligt beredskapsobjekt. Tveksamhet har under senare tid uttalats mot dessa arbeten på grund av den starka mekanisering som numera ägt rum, varav följer att den manuella insatsen blir relativt ringa. Dock verkar även vägbyggnader i modern form stimulerande på sysselsättningen eftersom, förutom den direkta manuella insatsen vid själva vägbygget, en lång kedja av verksamhetsformer inom verkstäder, serviceorgan och maskinhållare blir aktiverad. Vi anser också, att behovet av bättre vägar i de nämnda områdena är så stort, att ett ökat vägbyggande bör inta en framträdande plats i samband med åtgärderna för att skapa ökad sysselsättning.

Bättre vägar ett livsvillkor

För utvecklingen av näringslivet och för en framgångsrik lokaliseringspolitik spelar ett vägnät i gott skick en avgörande roll. Trafiken, framför allt lastbilstrafiken, har under senare år visat en anmärkningsvärd ansvällning. Handelskammaren i Gävle har i samråd med näringslivet och vägmyndigheterna under senare år utfört ett uppmärksammat och angeläget arbete för främjande av näringslivets transportförsörjning. Från de utredningar som redovisats kan omnämnas, att de tunga transportererna inom Gävleborgs län ökat med ca 150 % under första hälften av 1960-talet, på vissa vägar ända upp till 300 %, och att prognoserna fram till 1971 tyder på en fortsatt stark ökning. För industrin synes ett förbättrat vägnät vara en mycket lönsam investering. Man har inom skogsindustrin redovisat, att av de totala arbetskostnaderna, inklusive skogsvårdande åtgärder, från skog på rot till industriportarna inte mindre än en tredjedel är transportkostnad å väg. Från dessa synpunkter synes ett ökat vägbyggande vara ett angeläget önskemål i rationaliseringsprocessen.

Nuläget på arbetsmarknaden bör utnyttjas

Utifrån ovan redovisade synpunkter synes det angeläget, att man nu använder de ökade resurserna för sysselsättningsskapande åtgärder till ett ökat vägbyggande, inte minst i Norrland, Värmland och Dalarna.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen, för att ett ökat vägbyggande skall komma till stånd, måtte vid behandlingen av elfte huvudtiteln punkt B 5 uttala, att vägar i ökad utsträckning må byggas som beredskapsarbeten i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 24 januari 1968

Johan A. Olsson (cp)

Axel Wikberg (cp)

Nils-Eric Gustafsson (cp)

Nils Nilsson (cp)
